

...uit de diepte...

Psalm 130

Laatdienst 4 november 2012

Voorganger: Lettie Oosterhof

Serie De Profundis

Jaarthema: Lieder van hoop en wanhoop

Welkom...

In de Laatdiensten van dit seizoen luisteren we naar psalmen. Wat moet je met die oude liederen? Valt er nog iets aan te beleven? Vandaag psalm 130, beroemd om de latijnse beginwoorden: de profundis, uit de diepte. Woorden die ontelbare keren op muziek gezet zijn, van Bach tot Otis Redding. Kan zo'n oude tekst je inspireren, helpen om stil te staan bij jezelf. Kan het duister en het licht van dit lied je eigen duisternis, je eigen licht spiegelen? Wat er in jezelf leeft aan verlangen en angst? De psalmen zijn wel geschreven om een gids te zijn die je rondleidt in de diepten en hoogten van je eigen ziel. Psalm 130 als een lied dat je vrij wil maken, om echt te leven. Misschien lukt dat door te zingen, wat moet je anders met een lied doen dan het zingen. Vandaag hebben we Jasper Teule uitgenodigd om ons te helpen. Mee te zoeken naar het duister en het licht waarover die psalm het heeft. Jasper is muzikant, bassist en stembevrijder.

Misschien lees je liever een vrolijker lied dan psalm 130 omdat je stemming vrolijk en vrij is.

Die andere liederen komen weer als straks met Kerst het licht doorbreekt.

Maar blijf toch. Misschien kun je meezingen voor iemand die zich niet zo vrij voelt.

In het donker blijven om licht te zoeken voor een ander.

Psalm 130

Als ik psalm 130 lees, zie ik iemand die opgesloten zit. Liggend op de grond, kijkend naar boven naar daar waar weinig licht kiert door een miniem raampje. Hij, zij verlangt hartstochtelijk naar vrijheid.

Wie is die mens?

Toen ik deze viering voorbereidde trok een lange stoet van gevangenen langs.

Grote gevangenen, helden in oorlogen: Mandela, Bonhoeffer...

ik zag in oorlog gevangen burgers van Syrië, opgesloten Palestijnen

De twee russische meiden van Pussy Riot en al die andere russische vrouwen in strafkampen.

mensen die **de profundis** roepen om hemels licht

Maar ieder mens kan op duizend manieren gevangene zijn.
van armoede.

Van kanker, of de angst ervoor .

Van een psychose of de dreiging ervan.

Van een lijf dat oud wordt en het niet meer goed doet.

Van dementie.

Van een opvoeding waar je jezelf maar niet van los kunt maken.

Van minderwaardigheidsgevoelens

van hebzucht, van werkdruk, van ijdelheid

Op duizend manieren kun je gevangen zitten.

Kun je jezelf vastzetten.

Dat is wat in de bijbel zonde genoemd wordt.

De zanger van psalm 130 hoopt hartstochtelijk dat zonde vernietigd kan worden,
niet blijvend is.

Dat iets noemt hij God.

Daarop wacht hij, hopen, verlangend, zingend.

De zanger van psalm 130 vraagt
hoe vrij jij bent?

Doe je wat je wilt doen, ben je wie je wilt zijn?

Ben je in overeenstemming met wie je kunt zijn?

Hoe ga je om met je vragen en onzekerheden?

Soms kan er opeens dat moment zijn dat je kijkt.

In je eigen diepte.

Het is er donkerder dan je dacht.

Je probeert nog even het deksel erop te krijgen.

Lukt niet.

Het is donker, waar is licht.

Vanuit de diepte, De profundis, klinkt een stemmetje.

Jouw stemmetje. Mond houden? Of niet?

Alleen vanuit de diepte kun je omhoog klimmen,

naar het licht . Als je maar durft.

Misschien kan zingen je helpen omhoog te klimmen.

De stem is toch spiegel van je ziel, van je binnenkant. Wie zijn stem durft te
gebruiken, vrij en zonder schaamte, die durft ook te leven, vrij en zonder schaamte.

Licht

Onze diepste angst is niet dat we ontoereikend zijn.

Onze diepste angst is dat we oneindig machtig zijn.

Het is ons licht, niet onze duisternis,

waar we het allerbangst voor zijn.

We vragen ons af:

Wie ben ik dat ik briljant buitengewoon aantrekkelijk, getalenteerd en geweldig zou zijn?

Maar waarom eigenlijk niet?

Je bent toch een kind van God?

Dat je je kleiner voordoet dan je bent
komt de wereld niet ten goede.

Er is niets verheffends aan je kleiner voor te doen dan je bent,
opdat de mensen om je heen zich vooral niet onzeker gaan voelen.
Wij zijn geboren om de luister van God uit te dragen die in ons woont.
Niet in slechts enkelen van ons, maar in ons allemaal.
Als wij ons licht laten schijnen, geven we anderen
onbewust toestemming dat ook te doen.
Als wij bevrijd zijn van onze angst,
bevrijdt onze aanwezigheid automatisch anderen.

Nelson Mandela, Inaugurale rede 1994

Slottekst

Op een dag werd het donker in het bos. De dieren rilden en huiverden en lieten hun hoofd tussen hun schouders zakken. Het was nog nooit zo donker geweest. Donker! Donker! riepen ze en ze werden boos, trokken bomen en struiken uit de grond en traptten met opzet op elkaars tenen. Au krasten, kwaakten, loeiden en brulden ze en ze holden door elkaar tot het zo donker was dat ze elkaar niet meer konden zien en tegen elkaar botsten. Grote builen verschenen op hun hoofd, en hun gedachten waren donker en kil. Wanneer wordt het weer licht? Sommige dieren meenden dat het nooit meer licht zou worden. Zij wisten het zeker. En als iemand vroeg: Waarom? Gilden ze: Omdat het zo is. Het was zo donker dat zelfs de mol onder de grond tegen de muren van zijn hol botste. Maa rplotseling tegen het einde van het jaar, verscheen er een lichtje. Wie is daar? Riepen de dieren Ik zei een stem Wie ben je? Dat eh weet ik niet, ik kan mezelf niet goed zien. Waar kom je vandaan? Tja, wist ik dat maar, volgens mij kom ik nergens vandaan... De dieren keken naar het onbekende lichtje. Maar opeens zag de eekhoorn wie het was. Je bent het vuurvliegje, ik zie het. O, ben ik nu het vuurvliegje, ach, dat wist ik niet. En hij dacht: zo, zo, ik ben dus het vuurvliegje en hij knikte verwonderd in zichzelf. De dieren gingen om hem heen staan en het vuurvliegje verlichtte ze allemaal: de tor...

De dieren lieten de warme gloed over hun gezicht glijden en het speet hun dat ze met opzet op elkaars tenen hadden getrapt.

Kan je nog harder branden?

Nog harder?

Het hele bos werd licht en warm.

De dieren waren zo blij dat ze besloten een verjaardag te vieren, ook al was er niemand jarig.

Gefeliciteerd riepen ze en ze feliciteerden elkaar. En alles wat ze elkaar cadeau konden geven gaven ze elkaar cadeau.

Niet uitgaan, hoor...riepen ze naar het vuurvliegje.

Nee, zei het vuurvliegje. Hij wist niet eens hoe dat moest.

LAATDIENSTEN KAPELKERK ALKMAAR

Eerste zondag van de maand - 12:00 uur - Laat 80